

Nyhetsbrev nr 4, 2011

Ekerö den 9 september 2011

Hej, Tashi Delek och Namaste

I somras var 4/5 av styrelsen på besök i Humla. Detta och kommande nyhetsbrev kommer därför i huvudsak att innehålla en reseberättelse och några reflexioner kring resan.

Besök i Humla

I juli i år fick KMCHs barnhem i byn Yangar i Humla besök av fem gubbar från Sverige varav fyra ingår i styrelsen för KMCH Support Group. Det var Eddy, Hans, Italo, Pär och Richard. Chembal mötte oss i Kathmandu dit vi måste ta oss för att ordna visum till Humla och inhandla tält och övrig utrustning som vi skulle behöva under vår vistelse i Humla. Humla är ett av flera s.k. ”restricted areas” i Nepal för vilka det krävs speciella visum, som endast kan sökas i Kathmandu. Det var en nedstämd Chembal som mötte oss. Han hade via satellittelefonen vid klostret i Yalwang, fått reda på att en av hans bröder, Dawa 34 år, hade avlidit dagen innan. En nyhet som självklart kom att lägga en sordin över vårt besök.

Man flyger till Humlas huvudort Simikot från staden Nepalgunj i sydvästra Nepal. Flygresan tar en knapp timme med små och väderkänsliga flygplan. I monsontid är vädret speciellt nyckfullt. När vi kom till Nepalgunj hade det inte gått något flygplan på över en vecka så det var med oro och spänd förväntan vi noterade att vi inte kom iväg avsedd dag. Vi hade tur och behövde bara vänta en dag i Nepalgunj. Samma tur hade vi vid återresan från Humla. I Nepalgunj bytte Chembal från munkkläder till vanliga kläder. Nu skall han vara guide ett par veckor och då får man inte vara klädd som munk.

Vy över Simikot med landningsbanan för flyget

Väl i Simikot måste vi först registrera oss och visa vår ”trekking permission” hos polisen. Det passade bra för hästarna som skulle bära vår packning och vår kock var ännu ej framme i Simikot. Under vår vandring genom byn träffade vi den högsta politiske tjänstemannen i Humla, ”Chief District Officer” tror jag att han presenterade sig som. Han är också ledamot av parlamentet. Han tackade oss för vårt engagemang för Humla och viskade till mig när Chembal inte hörde att ”Chembal is good boy and that he is doing a

lot for Humla”. Det känns bra att myndigheterna är medvetna om och uppskattar Chembals arbete.

Efter en lunch på Simikots bästa och kanske enda restaurang började vi vår tredagarsvandring till byn Yangar och till våra barn på barnhemmet där. Det var mycket upp och ner första dagen. Från Simikot på 2960 m skall man upp på ett pass över 3200 m för att sedan gå nästan brant nedför till första lägerplatsen Dharapuri på 2270 m. Det är inga lättgångna stigar i Humla så man måste vara skärpt hela tiden. Vandringen kändes både i lungor och knän. När vi kom fram till Dharapuri regnade det och det började skymma. Inga idealiska förhållanden att slå upp tält i. Vidare fungerade inte det spritkök, som vi hade köpt och testat i Nepalgunj, så vår kock fick låna spis i ett hus i närheten. Vi somnade ovaggade när vi sent omsider krupit ner i våra sovsäckar.

Andra dagens vandring gick i vackert väder till byn Kermi på 2700 m. Det var mycket upp och

ner även denna dag men inte de stora höjdvariationer som det var dagen innan. När vi lämnade Dharapuri passerade vi en ny polisstation där vi fick visa våra papper igen. Vi lämnade nu den del av Humla som bebos av hinduer härstammande från norra Indien s.k. Chetris och ett område där det går att odla ris. I byn Kermi, dit vi var på väg, och i övriga ”övre” Humla är de flesta buddhister av tibetansk härstamning s.k. Bothias. Alla Bothias heter Lama i efternamn.

I Kermi tältade vi på taket till en av KMCHs styrelseledamöters – Soenam Kyab - hus och kunde även äta hos honom. Vårt medhavda spritkök lyckades vi inte få i fart på under resan så vår kock fick utnyttja lånad spis eller använda öppen eld. En bit ovanför byn Kermi finns det varma källor. Det var skönt att tvätta sig, vila och mjuka upp musklerna i behagligt varmt vatten. På vägen till badet träffade vi en annan styrelseledamot i KMCH – Paljor - som läste ekonomi på universitetet i Kathmandu samtidigt som han arbetade på KMCHs barnhem där. Paljor är numera lärare i Simikot men uppvuxen i Kermi.

Det var skördetid i Humla. Säden skars med gammaldags skäror och tröskningen skedde med slagor på de platta taken. Agnarna skiljdes från vetet med hjälp av vinden. På åkrarna drog jakar plogar av trä. På små skiften gjordes markberedningen med hjälp av hackor. Jag vet inte hur

många år bakåt i tiden vi fördes. I husen bor hela familjen i ett stort rum, som fungerar som kök, vardagsrum, sovrum och förråd. Centrum är spisen, som introducerades för mindre än tio år sedan. Tidigare skedde all matlagning över öppen eld och röken gick ut genom ett hål i taket.

Med spisarna har hälsan märkbart förbättrats. Att ständigt inandas rök från elden medförde problem med luftrören. På senare år har man även börjat öppna små gluggar i väggarna för att få in lite ljus. Gluggarna täcks av glas eller plast. Flera hus har solpaneler som ger el åt en eller två glödlampor. Tidigare användes tjärstickor för att lysa upp i rummen.

Tredje dagens vandring gick också i vackert väder. Vi passerade byn Yalwang där våra barn går i skola och klostret Namkha Khyung Zong, där jag träffade Chembal för drygt 12 år sedan.

När vi kom till vår lägerplats på 3000 m möttes vi av alla barnen och de som arbetar för KMCH.

Detta möte skingrade den fysiska trötthet som vi alla kände och vi bara njöt av den värme och glädje vi möttes av. Det blev ett kärt återseende, för många barn hade vi träffat i Kathmandu sommaren 2007. Barnen hade vuxit under dessa år så det var ganska få som åtminstone jag kände igen direkt.

Av de anställda på KMCH hade vi bara träffat vår lärare

Chhukel tidigare. Han och vår nya kock Pema arbetar heltid för KMCH. Lapkha Norbu – en av Chembals äldre bröder – och vår ”wood cutter”, som jag missat namnet på, arbetar båda halvtid för KMCH. Förutom dessa träffade vi Naki – en flicka som var kock på barnhemmet i Kathmandu samtidigt som hon slutförde sina studier. Naki är nu anställd som lärare i barnens skola i Yalwang men bor på barnhemmet och hjälper till där.

Vi möttes inte bara av våra 24 barn, som vi tar ekonomiskt ansvar för, utan även av 8 till som bor på barnhemmet men för vilka föräldrar och/eller släktingar bidrar med mat för deras uppehälle. På så sätt utnyttjas våra lokaler och vår personal optimalt samtidigt som flera barn ges möjlighet att gå i skola. Det är så långa avstånd mellan byarna och skolan att ett boende nära en skola är nödvändigt för att barnen över huvud taget kunna gå i skola. Av våra 32 barn är 19 flickor och 13 pojkar. Enligt Chembal har vi en lång kö av barn som vill komma till KMCHs barnhem. (Mer information om barnen vad avser ålder och klass mm kommer i ett kommande nyhetsbrev.)

Vi slog upp våra tält på den plats där vi hoppas kunna bygga vårt eget barnhem. Nu hyr vi lokaler i byn. Det inköpta toalettältet behövde vi inte resa för på barnhemstomten finns Humlas två första ”eco san toilets”. Vi blev de första att använda dem. Det finns även vatten framdraget som kom ur en slang.

Det var en fröjd att möta alla barnen. De är så frimodiga och glada och verkar trivas mycket bra med varandra. Det krävs nog en stor portion överseende och tålmod när man bor och lever så tätt intill varandra som våra barn gör.

Och det verkar barnen ha. Enligt Chembal är barnen fysisk friskare och verkar må bättre mentalt nu än när de bodde i Kathmandu.

Barnens hälsotillstånd kontrolleras regelbundet på vår hälsoklinik NCC.

Barnen passerar KMCHs tomt, där vi tältade, på sin väg till

skolan. De går i en lång rad med Chhukel eller Naki i täten eller i kön. Det tar knappt 30 minuter för dem att gå till skolan. I Yangar bor det ca 25 och i Yalwang ca 35 familjer. Dessa byar ligger mycket nära varandra för att vara i ”övre” Humla.

Skolan byggdes 2003 och hade vid starten 40 elever. Nu har skolan 170 elever och har undervisning t.o.m. klass 10. Cirka 50 % av eleverna går i klasserna 1 och 2. Det går fler flickor än pojkar i skolan eftersom fler pojkar har skickats till Kathmandu och Indien för att gå i fria skolor där. Detta förhållande är på väg att utjämnas nu med fler och bättre skolor i Humla samt fler platser i skolhem. Av skolans 170 elever bor 130 i ett skolhem som drivs av organisationen ISIS, 32 bor på KMCHs skolhem och resterande 8 kommer från de två närliggande byarna.

Rektorn meddelade stolt att skolan i Yalwang rankas som den bästa i Humla. Han konstaterade vidare att ”girls are better in school than boys”, ett faktum som gäller även i Sverige, enligt Italo som är lärare, samt att barnen från KMCH är mycket duktiga i skolan.

Barnen går i skolan ca 10 månader av året. De är lediga på vintern då det p.g.a. snöhinder ofta är mycket svårt att ta sig fram mellan byarna. Då bor de hos sina familjer eller släktingar. Skolan har nu 11 lärare varav staten betalar lön för sex stycken och fem får sin lön av olika NGOs. KMCH betalar en lärarlön. Av lärarna är 10 män. Naki är ensam kvinna i lärarkåren. Enligt rektorn är skolhem som KMCHs och ISISs en förutsättning för en fungerande skola i detta

område. Avstånden mellan byarna och föräldrarnas arbete i jordbruket och/eller handel med främst Tibet gör det omöjligt eller mycket svårt för barnen att annars få möjlighet att gå i skola.

Det är inte omöjligt att skolan om några år kan undervisa t.o.m. klass 12. Då skulle berörda barn slippa att flytta till Simikot eller till Kathmandu för att gå de sista två åren i skolan, vilket de måste göra nu. *(Fortsättning följer i kommande nyhetsbrev.)*

Muchu som äppeldistrikt

I förra nyhetsbrevet nämnde vi att Chembal hade kontakt med en nepalesisk organisation – Team for Nature and Wildlife - som bl.a. arbetar med att rädda snöleoparden. Genom att skapa alternativ sysselsättning kan invånarna förmås att lättare acceptera rovdjur i skogarna i Humla. Tillsammans med organisationen planerar man att göra Muchu VDC (Village Development Committee) där byn Yangar ingår till ett äppeldistrikt. 10 000 äppelplantor skall planteras som en grund för en kommande äppelindustri. Det är verkligen långsiktig planering, för första skörd kan fås först efter ca fem år. Tanken är att i framtiden exportera olika produkter gjorda av äpplen till Tibet. Det dröjer inte så många år innan det finns bilväg till åtminstone byn Muchu, en halv dags vandring från Yangar.

Vägen kommer att förändra livet i Humla. Dagens get- och hästkaravaner kommer att ersättas av motorfordon, vilket är både positivt och negativt. Nu kan timmer bara exporteras på jakryggar. En lastbil kan ersätta många jakar, vilket sannolikt kommer att skynda på avskogningen och dess negativa följder. Det är viktigt att vi kommer i gång med projektet för återplantering av skog och informationen om vikten av att behålla och återbeskoga nu kala områden. Föreningen skall även hjälpa till med olika utbildningsinsatser i Humla omfattande bl.a. guide- och kockutbildning samt bi- och växthusodling. Vi får hoppas att detta blir verklighet. Vad jag förstår så saknas det fortfarande en del pengar.

Stödförening till KMCH startad i Schweiz

I tidigare nyhetsbrev har vi berättat om Bastian Etter, en schweizisk ingenjör, som sett till att vatten dragits fram till platsen där vi hoppas på att bygga vårt barnhem och även ansvarat för bygget av vårt växthus. Bastian har nu startat "Humla-switzerland" med webbadressen www.humla.ch. Texten är ännu endast på tyska men en engelsk version är på gång. Bastian kan nås på info@humla.ch.

Informationsblad från Chembal

Chembal har gjort ett informationsblad om KMCH på engelska. Jag bifogar detta som en pdf-fil. Observera hemsidan www.kmchumla.org.

Med hälsningar från styrelsen i KMCH Support Group

genom

Hans Alm

KMCH Support Group www.kmchnepal.org E-mail: info@kmchnepal.org
Org.nr. 802437-1810 Bankgiro: 5604-4019 www.kmchnepal.blogspot.com